

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖJŲ ASOCIACIJA

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191612168,
LRTA sąskaita LT 767044060000286917 AB SEB bankas

PRANEŠIMAS APIE NAUJOS SUDĖTIES VALDYBOS VEIKLĄ

2021 m. gruodžio 15 d.

Vilnius

Šių metų spalio 22 d. įvykusiame Lietuvos Respublikos teisėjų asociacijos (toliau – LRTA, Asociacija) narių visuotiniame susirinkime ateinančių trejų metų kadencijai į LRTA valdybą išrinkti teisėjai Gediminas Sagatys, Aurelijus Gutauskas, Danguolė Bublienė, Rasa Ragulskytė-Markovienė, Rūta Miliuvienė, Evaldas Pašilis, Gintautas Kaulakis, Sigita Meškauskienė, Arturas Rauktytis, Milda Skersienė, Robertas Povilaitis, Nerijus Masiulis, Žanas Kubeckas, Daina Vaidachavičienė ir Vaidas Vasiliauskas. Asociacijos pirmininku išrinktas Gediminas Sagatys.

Gruodžio 10 d. Lietuvos Aukščiausiajame Teisme įvyko pirmasis naujai išrinktos valdybos posėdis. Posėdyje dalyvavo 13 iš 15 valdybos narių (teisėja S. Meškauskienė dėl asmeninių priežasčių atsisakė dalyvauti iki posėdžio). Asociacijos pirmininko pavaduotojais išrinkti R. Ragulskytė-Markovienė ir G. Kaulakis, išdininke-narių sąrašo tvarkytoja – D. Vaidachavičienė, taip pat sutarta dėl pirmininko pavaduotojų kasmetinės rotacijos. Posėdžio metu valdyba sudarė Asociacijos veiklą koordinuosiančius komitetus: Etikos, teisėjų konsultavimo ir atstovavimo, Teisės viršenybės ir teisėjų nepriklausomumo garantijų, Renginių ir mokymų organizavimo ir Viešųjų ryšių.

Posėdžio metu buvo pristatyta LRTA organizacinė-finansinė situacija, siekiant geriau atliepti Asociacijos narių poreikius, aptarti prioritetiniai tikslai, pagrindinės jų įgyvendinimo priemonės 2021-2024 m., pakeistas Valdybos reglamentas, numatant galimybę rengti valdybos posėdžius ir priimti skubius sprendimus panaudojant informacines technologijas.

Žemiau pateikiama informacija apie naujos sudėties LRTA valdybos atliktus ir artimiausiu metu planuojamus darbus:

1. Paskirtas atstovas teisėjai (Asociacijos narei) jai iškeltoje drausmės byloje, nagrinėjamoje Teisėjų garbės teismo.

2. Nacionalinės teismų administracijos pateiktos informacijos pagrindu parengta analizė apie tam tikras grėsmes Lietuvos teisėjų nepriklausomumui (Lietuvos teisėjų atlyginimų „iššaldymą“ ir Rusijos Federacijos tarnybų vykdomą Sausio 13 d. bylą nagrinėjančių teisėjų persekiojimą), kurią Asociacijos pirmininkas G. Sagatys pristatė 2021 m. gruodžio 3 d. nuotoliniu būdu vykusiame Europos teisėjų asociacijos suvažiavime. Pažymėtina, kad LRTA kreipimosi pagrindu 2012 m. Europos teisėjų asociacijos Generalinė asamblėja priėmė rezoliuciją, kuria išreiškė susirūpinimą dėl 2008 m. atlikto Lietuvos teisėjų atlyginimo sumažinimo¹, o 2013 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimu teisėjų ir kitų aukščiausių kategorijų biudžetinių institucijų tarnautojų atlyginimų *koeficientų* sumažinimas pripažintas prieštaraujančiu Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Po Konstitucinio Teismo nutarimo įsigaliojimo teisėjų pareiginės algos (atlyginimo) *koeficientai* buvo atstatyti, o iki 2020 m. teisėjams, kaip ir kitiems biudžetinių institucijų tarnautojams, buvo išmokėta dėl sumažintų *koeficientų* susidariusi teisėjo atlyginimo nepriemoka. Tačiau dėl lėto *bazinio atlyginimo dydžio* kilimo teisėjų atlyginimai faktiškai augo lėtai ir lėčiau nei daugelio kitų aukščiausių kategorijų biudžetinių institucijų tarnautojų, kurių atlyginimų *koeficientai* buvo didinami, atlyginimai. Atkreiptinas dėmesys, kad aukštesnių grandžių teisėjų atlyginimai iki šiol net nepasiekė

¹ https://www.iaj-uim.org/iuw/wp-content/uploads/2013/07/RESOLUTION-EAJ-LITHUANIA_E.pdf

„prieškrizinio“ 2008 m. lygio (yra 3,2 % mažesni), nepaisant tuo pačiu laikotarpiu fiksuotos 35 % infliacijos² ir beveik 150 % išaugusio vidutinio darbo užmokesčio šalies ūkyje³. Asociacijos valdybos požiūriu, toks teisėjų, kaip tikslinės grupės išskyrimas (negatyviaja prasme) bendrame 2008 – 2021 metų viešojo sektoriaus tarnautojų atlyginimų politikos kontekste, sudaro pagrindą kelti klausimą dėl jo atitikties teisės viršenybės ir veiksmingos teisminės gynybos principams, įtvirtintiems Europos Sąjungos Sutarties 2 straipsnyje ir 19 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje. Aptariamam požiūriu Europos Sąjungos Teisingumo Teismas laikosi pozicijos, kad „tokio dydžio atlyginimo, kuris atitiktų teisėjų vykdomų svarbių įgaliojimų lygį, mokėjimas yra būtina jų nepriklausomumo garantija“, o vertindamas, ar teisėjų atlyginimų sumažinimas konkrečioje valstybėje nepažeidžia ES teisės, remiasi šiais kriterijais: 1) ar šios priemonės prilygintinos bendroms priemonėms, kuriomis siekiama, kad visi nacionalinės viešosios tarnybos sektoriuje dirbantys asmenys prisidėtų prie griežto lėšų taupymo; 2) ar šios priemonės nėra specialiai nustatytos konkretaus teismo (ar teismų) nariams – t. y. ar jos numatytos įvairių kategorijų tarnautojams ir viešojo valdymo funkcijas vykdančioms asmenims, įskaitant įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės valdžios atstovus; 3) koks yra šių priemonių pobūdis (laikinas ar nuolatinis)⁴.

3. Patenkinti dviejų buvusių teisėjų – Asociacijos narių prašymai dėl rekomendacijų tampant Vilniaus komercinio arbitražo arbitrais (remiantis Vilniaus komercinio arbitražo teismo valdybos 2013 m. lapkričio 27 d. nutarimu patvirtintais Arbitrų sąrašo sudarymo principais ir tvarka, LRTA yra vienas iš subjektų, galinčių siūlyti kandidatus į šio arbitražo arbitrus).

4. Už tarptautinio teisėjų bendradarbiavimo skatinimą ir iniciatyvas stiprinant teismų bendruomenę teisėjo Gintauto Kaulakio kandidatūra pateikta Teismų sistemos apdovanojimui 2-ojo laipsnio pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus teismų sistemai“.

5. 2021 m. gruodžio 13 d. R. Ragulskytė-Markovienė, kaip Europos administracinių teismų asociacijos valdybos narė, dalyvavo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos nuotoliniame susitikime dėl teisės viršenybės principo Lenkijoje.

6. 2021 m. gruodžio 17 d. įvyksiančiame susitikime su Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto ekspertais bus teikiama su Lietuva susijusi informacija, reikalinga komiteto ekspertų grupės rengiamai ataskaitai apie teisės viršenybės principo įgyvendinimą ES (be LRTA susitikime dalyvaus Teisėjų tarybos, Lietuvos advokatūros ir Teisėjų etikos ir drausmės komisijos atstovai).

7. Iki 2022 m. sausio vidurio bendradarbiaujant su Europos teisėjų asociacija ir Europos administracinių teismų teisėjų asociacija Europos Komisijai bus teikiama su Lietuva susijusi informacija rengiamai ataskaitai apie teisės viršenybės principo įgyvendinimą ES.

8. Pradėtas pasirengimas 2022 m. Lietuvoje įvyksiančiai Baltijos valstybių teisėjų asociacijos suvažiavimui. Tokie suvažiavimai rotacijos principu kasmet vyksta vis kitoje šalyje, jų metu vyksta aukšto lygio mokslinės-praktinės konferencijos aktualiomis teismų veiklos temomis.

Šiandien, gruodžio 15 d., minime Lietuvos teismų dieną. Šia proga Asociacijos valdyba siunčia nuoširdžiausius sveikinimus visiems teisėjams ir teismų sistemos darbuotojams. Didžiukimės savo pašaukimu ir pasiryžimu tarnauti Teisingumui. Tokia galimybė gyvenime tenka ne kiekvienam.

LRTA pirmininkas

Gediminas Sagatys

² <http://estatistika.stat.gov.lt/skaiciuokle/>

³ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=85138a94-47cc-4f21-8dbd-650502ae6aec#/>

⁴ <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=199682&doclang=LT>